

SAVAŞ HELİKOPTERLERİ

Gerçek manada ilk helikopter, 1935 yılında bir Fransız mühendis tarafından uçuruldu. İlerleyen yıllarda, pek çok ilave mekanizmalarla, bu hava aracının yetenekleri artırıldı. İkinci Dünya Savaşı'nda, helikoptere verilen önem arttı. İlk seri üretim, ABD'de Igor Sikorsky tarafından gerçekleştirildi. Savaş sırasında, gerek askerî, gerek sivil helikopterlerde büyük gelişmeler kaydedildi. 1952 yılında, gaz türbinıyla çalışan ilk turbo helikopterler yapıldı. Fransa, bunlardan 3000 adet üretti. Böylece bu hava aracının 300 km/saat gibi yüksek hızlara ve 10000 metre gibi yüksekliklere ulaşması mümkün oldu.

Helikopterlerin savaşta kullanılması, daha çok II. Dünya Savaşı'ndan sonra söz konusu oldu. Özellikle Fransızlar, Cezayir'de büyük oranda helikopterleri kullandılar. ABD de, Vietnam Savaşı'nda helikoptere ağırlık verdi. Ardından, değişik görevlere uygun helikopter tipleri çoğaltıldı. Taktik ve lojistik destek görevi dışında, güçlü silâhlarla donatılmış

yakın destek helikopterleri, antitank helikopterler, ileri füze sistemleriyle donatılmış modeller, hava silâhları arasına katıldı.

Modern askerî helikopterler de uçaklar gibi bazı özel amaçlara yönelik olarak değişik sınıflarda üretilmektedir. Bu sınıflar şunlardır:

Ağır nakliye helikopterleri: Toplardan askerî jiplere kadar pek çok değişik malzemenin naklinde kullanılan, çok güçlü, dev helikopterlerdir. Mi 26, CH 53E, CH 47D, bu türün örnekleridir.

Orta sınıf nakliye helikopterleri: Ağırlığı ve yük kapasitesi daha azdır. Örnekleri, EH 101, Mi 17, Sea King, AS 332B Super Puma, UH 60A Black Hawk helikopterleridir.

Çok amaçlı helikopterler: Hafif nakliye, hava indirme ve taarruz amaçlı kullanılabilen bu helikopterler, daha hafif ve çeviktir. AB 412 Griffon, H 76 Eagle, Battlefield Lynx, Mi 2 Hoptile bu tür helikopterlerdendir.

Donanma helikopterleri: Savaş gemilerine iniş

Özel bir radar sistemine sahip bir "Apache".

Apache

AS 332 PUMA

AS 332 PUMA

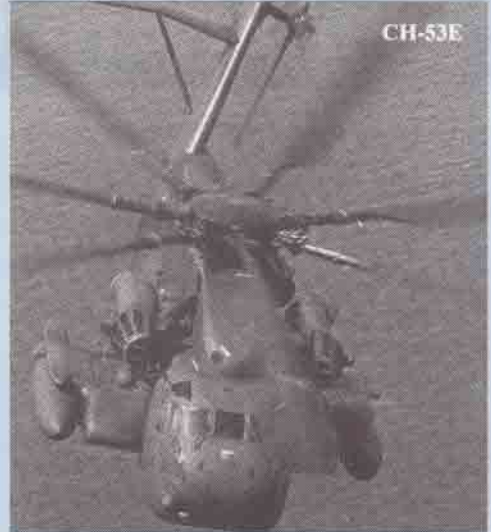
Fransız yapımı olan Puma helikopterleri, iki turbo motora sahiptir. Maksimum hızı 278 km/saat olup, 2800 m yüksekliğe çıkabilmektedir.

H 53E SUPER STALLION

Amerikan Sikorsky firmasına ait olan bu helikopter, üç turboşafta sahiptir. Denizde mayın dökmek için kullanılan MH, geceleri ve kötü hava şartları için CH alt modelleri vardır. MH 53E'lerin otomatik iniş, uçuş ve konuş kontrol sistemleri bulunmaktadır. CH 53E model, 16 ton ağırlığında yük taşıyabilmektedir.

AH 64 APACHE

Amerikan McDonnell Douglas firmasınınca üretilen Apache helikopterleri, en gelişmiş hedef bulma ve imha sistemleriyle donatılmıştır. Helikopter, kötü hava şartlarında ve karanlıkta hedefi bulmayı sağlayan lazer ve kızıl ötesi alıcılara sahiptir. Apache, üzerindeki 16 Hellfire füzesi, 76 adet 70 mm'lik roket ve 30 mm'lik otomatik bir toplu gerçek bir savaşçıdır. İki adet T700 motoruna sahip helikopter, 4450 m yüksekliğe çıkabilmekte ve saatte 295 km hız yapabilmektedir.

CH-53E

yapabilen, deniz muharebelerinde ve donanmaya lojistik destekte kullanılan helikopterlerdir. Örnekleri, Naval EH 101, Ka 27 Helix, SH 60B Sea Hawk, SH 2F Seasprite, SA 365F Dauphin 2 helikopterleridir.

Hücum helikopterleri: İleri silâh sistemleriyle donatılmış, çok çevik, hızlı ve vurucu helikopterlerdir. Mi 24 Hind D, AH 64A Apache, AH 1F Cobra, A129 Magnusta bu tür helikopterlerdendir.